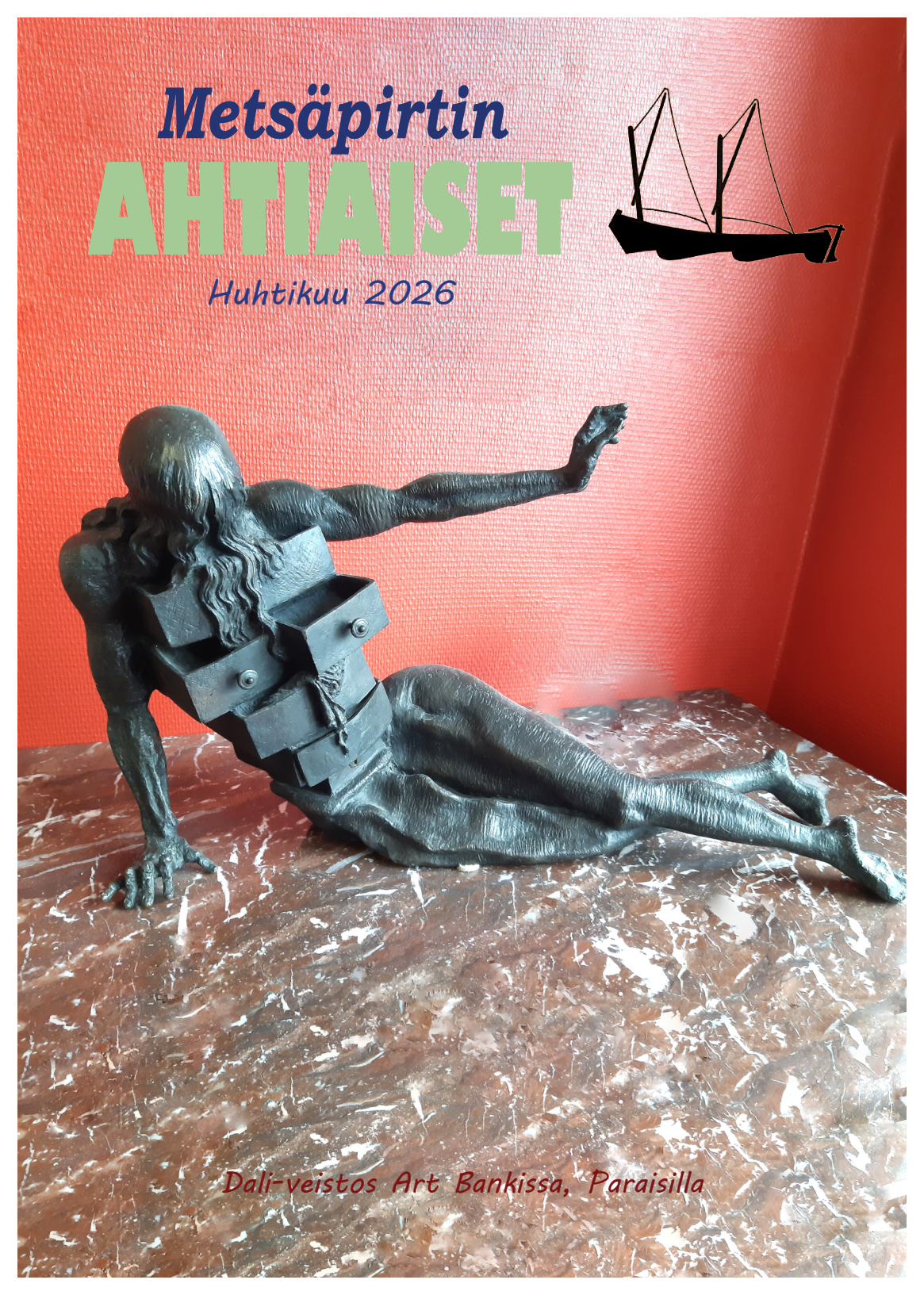
Metsäpirtin AHTIAISET

Huhtikuu 2026

Dali-veistos Art Bankissa, Paraisilla

Metsäpirtin Ahtiaisten Sukuseura ry

Jäsenlehti, Huhtikuu 2026

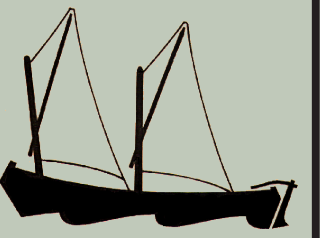
Sisällysluettelo:

Puheenjohtajalta 2
Huittisissa 2024 3
Karjalaiset kesäjuhlat 4
Vuosikokous 2025 Seilissä 5
Kultainen peura 10
Viisjoelta Kauhajoelle 11
Karjalankannaksen rajapitäjät 14
Kolmisenkymmentä vuotta kotiseutumatkoja 15
Maaottelumarssi 1941 17
Metsäpirtin Ahtiaiset sanomalehdissä 18
Toimintakertomus 24-25 22
Toimintasuunnitelma 25-26 23
Kutsu kevätretkelle 25
Sukuseuran hallitus 26

Tulossa

Sukuseuran sääntömääräinen **vuosikokous** järjestetään **Helsingissä, Oodi-kirjastossa**, Töölönlahdenkatu 4, lauantaina **5.9.2026.**

Tarkemmat tiedot kokousohjelmasta ja ilmoittautumisohjeet kerrotaan kesällä postitettavassa jäsenkirjeessä.

Puheenjohtajalta

Liityin Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuraan heinäkuussa 2022, saman vuoden syksyllä minut valittiin sukuseuran hallitukseen. Seuran vuosikokous pidettiin Seilin saarella Nauvossa 6.9.2025, jolloin sain kunnian ottaa vastaan puheenjohtajan tehtävän.

Leipätyökseni toimin ympäristösuunnittelijana Vantaan kaupungin ympäristökeskuksessa. Vastuualueisiini kuuluvat erityisesti melu- ja ilmanlaatuasiat sekä niiden huomiointi kaupunkisuunnittelussa. Toimin myös ilman- ja ilmastonsuojelun asiantuntijoiden valtakunnallisen järjestön (ISY ry) hallituksen jäsenenä. Vapaa-ajan harrastuksena kilpailen sovelletussa reserviläisammunnassa (SRA). Kyseessä on suomalainen ampumaurheilulaji, jossa suoritetaan kuvitteellisiin taistelutilanteisiin perustuvia ampumatehtäviä.

Henkilökohtaisessa elämässäni on alkamassa uusi vaihe. Perheeseemme on syntymässä esikoinen maalishuhtikuun vaihteessa. Hänestä tulee nuorin lehti sukupuuhun, jonka juuret johtavat 1680-luvulla syntyneeseen Lauriin.

Samalla kun oma elämäni on muuttumassa, myös sukuseurat elävät murrosvaihetta.

Evakkous ja sen vaikutukset lähisukupolviin sekä niiden myötä tulleet henkilökohtaiset kokemukset ovat pitkään olleet merkittävä yhdistävä voima karjalaislähtöisille suvuille. Sukupolvien myötä tämä kokemus kuitenkin etääntyy. Nuorimmille sukupolville evakkous on henkilökohtaisten kokemusten sijaan osa sukuhistoriaa.

Sukuseuramme jäsenistön keski-ikä on korkea ja nousee vuosi vuodelta. Haasteena on nuorempien sukupolvien saaminen mukaan toimintaan. Samalla on hyvä pohtia, millainen toiminta puhuttelee myös nuorempia sukupolvia. Kiinnostus omiin juuriin ja sukuhistoriaan on monelle tärkeää. Sukuseuran tehtävänä on toimia siltana menneiden ja tulevien sukupolvien välillä.

Uutena puheenjohtajana toivon, että Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura pystyy jatkossakin kokoamaan yhteen eri sukupolvia ja pitämään elävänä yhteyden sukujuuriimme.

Jouni Ahtiainen, Vantaa
Sukuseuran puheenjohtaja

Huittisissa 2024

Kauniina syyspäivän lauantaina 7.9.2024 saapui 33 henkilöä Huittisiin Länsi-Suomen kansanopistolle viehättävään pihapiiriin sukutapaamiseen ja vuosikokoukseen.

Seuran puheenjohtaja Raija Herrala-Nurmi toimi kokouksen puheenjohtajana. Virallisen kokouksen jälkeen siirryttiin Huittisten museoon presidentti Risto Rytin elämästä kertovan näyttelyn opastetulle kierrokselle. Huittinen on hänen lapsuuden kotiseutunsa.

Muutakin kiinnostavaa nähtävää museossa riitti: maaseudun historiaa, kuvanveistotaidetta, käsityötaidon näytteitä ja kahvin historiaa Suomessa.

Katariina Ahtiainen

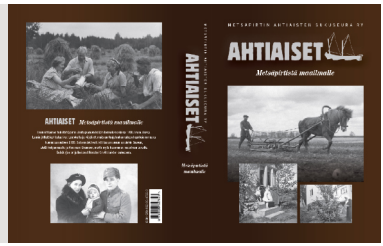
Sisältöä jäsenlehteen

Sukuseuran jäsenlehti ilmestyy vuosittain. Lehti kaipaa monipuolisia kirjoituksia ja kirjoittajia. Aiheet voivat olla lähes mitä tahansa. Voit esimerkiksi kertoa erityisestä harrastuksestasi, muistella menneiden aikojen tarinoita tai kertoa vierailusta mielenkiintoisessa kohteessa. Jos sinulla on ajatus aiheesta, mutta kirjoittaminen ei tahdo onnistua, ota silti yhteyttä lehden päätoimittajaan Katariinaan - kyllä teksti yhdessä saadaan syntymään.

Lehden vastaava päätoimittaja:
Katariina Ahtiainen, Pylsynkatu 10, 33500 Tampere
katariina.ahtiainen@kolumbus.fi

Vielä vailla omaa sukukirjaa?

Viimeisiä kappaleita vielä jäljellä! Kysy omaasi sukuseuran hallitukselta, yhteystiedot lehden lopussa.

Karjalaiset kesäjuhlat

Karjalaiset kesäjuhlat järjestetään ensi kesänä 13.–14.6.2026 Oulussa, Euroopan kulttuuripääkaupungissa.

Karjalaiset kesäjuhlat on joka toinen vuosi järjestettävä valtakunnallinen karjalaisuuden suurtapahtuma. Tapahtuma on avoin kaikille. Tapahtuman järjestää Karjalan Liitto ja sen jäsenseurat yhteistyökumppaneineen.

Karjalainen kulttuuri esittäytyy monissa muodoissaan tapahtumaviikonloppuna. Kaksipäiväisten juhlien avajaiset ovat lauantaina. Karjalainen tori, kuorokavalkadit, jumalanpalvelukset, puheet, ohjelmalliset tapahtumat, Karjalan maraton ja kyykän SM-kilpailut kuuluvat perinteisesti Karjalaisten kesäjuhlien ohjelmaan. Myös piirakkamestaruuden SM-kisat järjestetään Oulun kesäjuhlilla.

Karjalaiset pitäjät ja suvut ovat esillä kesäjuhlilla näyttelyineen, esittelyineen ja sukututkijan vastaanottoineen. Karjalaisella torilla on myynnissä karjalaisseurojen ja pitäjäseurojen tuotteita sekä erilaisia karjalaisia tuotteita myyvien yritysten tuotantoa.

Kansallispukuinen juhlakulkue sunnuntaina kaupungin halki on näyttävä osa kesäjuhlia. Karjalaisten seurojen edustajat marssivat laulaen kylttejä ja lippuja kantaen. Karjalankarhukoirat ovat mukana kulkueessa.

Hengellisiä tapahtumia järjestetään sekä luterilaisessa että ortodoksisessa kirkossa.

Lähde:
karjalaisetkesajuhlat.fi

Vuosikokous 2025 Seilissä

Vuoden 2025 vuosikokous pidettiin Seilin saaressa Turun saaristossa. Osallistujia oli 19, mutta olisi voinut olla enemmänkin, sillä aurinkoinen ja lämmin sää suosi laivamatkaa ja saareen tutustumista.

Matka aloitettiin Turusta pikkubussilla, jossa matkan aikana Raija Herrala-Nurmi kertoi mm. Saaristotien historiasta. Päästiin myös ihailemaan Kirjalansalmen lähes valmista uutta siltaa. Viimein lauttamatkan jälkeen tultiin Nauvon kauniiseen kirkonkylään. Nauvossa jätettiin matkatavarat majapaikkoihin ja jatkettiin matkaa m/s Östernillä Seiliin. Sää oli kaunis, lämmin ja lähes tuuleton, joten puolen tunnin laivamatka vietettiin kannella maisemia ihaillen.

Seilin sairaalarakennus

Seilin kirkko

Seilin vanhassa sairaalarakennuksessa nautitun lounaan jälkeen pidettiin vuosikokous. Seuran puheenjohtaja Raija Herrala-Nurmi avasi kokouksen ja toimi puheenjohtajana. Käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Lisäksi Harri Laineelle luovutettiin Karjalan liiton kunniamerkki.

Viereisellä sivulla Art Bank-taidetta, kertojana Ted Wallin.

Nauvon satamaa mereltä päin

Paraisten kalkkikaivoksen näköalapaikalla

Kahvien jälkeen tutustuttiin lyhyellä saarikierroksella Seilin synkkään historiaan ensin leprasiirtolana ja sitten mielisairaalana. Vaikuttavia tutustumiskohteita olivat itse 1800-luvulla rakennettu sairaalarakennus ja sen pieni potilashuone lepositeineen. Noin puolen kilometrin päässä sairaalarakennuksesta sijaitsee Seilin pieni puinen kirkko, jonka hautausmaalla on vielä jäljellä joitakin puisia ristejä. Leprapotilailla oli kirkkoon erillinen sisäänkäynti ja oma rajattu alue. Kellotapuli seisoo yksinään rannassa.

Palasimme sitten m/s Östernillä takaisin Nauvon kirkonkylään, jossa oli iltapalaa ja saunaa tarjolla.

Sunnuntaina paluumatkalla tutustuimme Paraisten Art Bankissa Salvador Dali -näyttelyyn Ted Wallinin opastamina. Käynti oli oikein hauska, sillä Salvador

Harri sai hopeisen ansiomerkin

Dalin inkarnaatioksi itseään tituleeraava isäntä on erittäin viihdyttävä opas ja hän kertoikin monta tarinaa Dalista ja mm. hänen vaimostaan. Muutakin taidetta galleriassa oli esillä.

Kävimme myös ihmettelemässä Suomen suurinta avolouhosta, Nordkalkin kaivosta, joka on aivan Paraisten keskustassa. Sieltä kotimatka jatkui Turkuun ja kunkin omaan suuntaan.

Eija Herrala

m/s Österninn kannella riitti aurinkoa

Seilistä sanottua

Seilin saari Paraisten Nauvossa on toiminut lepra- ja sittemmin mielisairaalana. Viimeisimmässä vaiheessa vain naisille tarkoitettuna paikkana, jonne suljettiin yhteiskunnan normeihin sopeutumattomia naisia loppuelämäkseen.

Vaikka puhutaan sielujen saaresta, Seilin nimi (Själö) tulee hylkeistä, joita saarella ennen asusti.

Sanonta ”olla seilissä” tulee siitä, että leprapotilailla oli aikanaan oikeus keittää ja myydä viinaa, mitä läheistä laivaväylää kulkevat poikkesivat ostamaan. Ja tietysti sitä myös nautittiin osittain huonoin seurauksin.

Nykyisin Seilissä toimii Turun yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitos ja saareen voi majoittua ympärivuotisesti.

Seilin kokouskuvat: Eija Herrala
Raija Herrala-Nurmi
Liisahelena Ståhle

Sukukokouksen yhteydessä käytimme Nauvon keskustan majoituspalveluja. Majatalo Martan satavuotiaasta talosta löysin näin viehättävän huoneen aivan Nauvon kirkonkylästä.
Liisahelena Ståhle

Sukuseuran **uudet nettisivut** ovat tekeillä. Nyt pystyt vaikuttamaan toiveillasi sivujen tulevaan sisältöön. Käy tutustumassa osoitteessa

www.ahtiaiset.fi

Palautetta voit antaa sähköpostilla suku.ahtiainen@gmail.com

Kultainen peura

Sortavalaan on perustettu opettajaseminaari vuonna 1880. Varakkaan viipurilaisen kauppiasperheen tytär Tilda kohtaa Sortavalassa opiskellessaan aivan uudenlaisen ympäristön ja elämäntavan.

Hänen huonetoverinsa Jelena on Mantsinsaarelta kotoisin. Tytöt ovat läheisiä toisilleen, mutta Jelenassa on jotain salaperäistä, muut tytöt suhtautuvat häneen vieroksuvasti. Toisaalta Jelena palauttaa Tildan lennokkaat kaavailut maan pinnalle arkijärjellä. Seminaarin tyttö- ja poikaoppilaat tutustuvat toisiinsa vapaa-ajan harrastuksissa. Sortavalan arkielämää kuvataan eloisasti.

Sinnikäs Tilda pääsee käymään Mantsinsaaressa, mutta Jelenan holhoojan Kirilsedän tapaaminen ei onnistu, kaikki vaikenevat pelokkaina. Tilda tallentaa päiväkirjaansa kuulemiaan kansantaruja, loitsuja ja runoja, välillä luontokuvauksia Laatokan rannoilta.

Kiehtovan tarinan myötä alkavat vaietut salaisuudet paljastua loppuhuipennukseen asti.

Kirjailija, toimittaja Miina Supinen (s. 1976) on käyttänyt sukunsa historiaa ja muisteluksia tämän teoksen pohjalla. Kirjassa on sujuva kerronta, lempeää huumoria, aikakauden elämän kuvaus osuvaa.

Katariina Ahtiainen

Miina Supinen: Kultainen peura. 416 s. Otava 2024. ISBN 978-951-1-47946-8

Viisjoelta Kauhajoelle

Vilho Ahtiaisen evakkomatka

Setäni Vilho Ahtiainen muisteli elämänvaiheitaan videolle talvella 1999. Tämä teksti pohjautuu Vilhon kertomukseen kuinka hän 16-vuotiaana koki kotoa lähdön sotaa pakoon.

Vuosi 1939 oli jännitteistä aikaa, Karjalan kannaksella tehtiin linnoitustöitä, varusteltiin puolustusasemia itärajalla. Liian lähellä itärajaa asuvia ryhdyttiin siirtämään kauemmas Suomeen. Myös Metsäpirtin Viisjoella Aapro Paavonp. Ahtiainen (s.1887) joutui perheineen valmistautumaan.

Isä Aapro kuljetti tavarakuormia Sakkolan puolella Vilakkalaan. Avuttomampaa väestöä siirrettiin Kirvuun. Sinne meni myös Aapron perheen vanhin poika Paavo (s. 1911), Hän oli sairastanut lapsena polion, josta jäi liikuntavammaa.

Pojat Martti (s. 1913) ja Jalmari (s. 1915) olivat jo armeijan harmaissa.

Väinö (s. 1920) toimi Metsäpirtin suojeluskuntakomppaniassa. Vilho (s.1923) asui isän ja Liisa-äidin (s.1886) kanssa Viisjoella. Vilho oli lapsena vakavan tapaturman vuoksi satuttanut lonkkansa niin pahasti ettei sitä saatu kunnolla paikoilleen. Hän kulki kumarassa, mutta ei antanut vaivansa haitata. Poika oli vilkas, nopeaälyinen supliikkimies.

Nuorimies Vilho Ahtiainen

Harjukylästä

Aapro ja Liisa sekä Vilho lähtivät evakkoon talvisodan syttyessä 30.11.39. Tavoitteena oli ensin Kirvu ja sitten Aapron Martti-veljen (s.1877) maatila Joutsenon kunnan Jänhiälän kylässä.Leskimies Martti oli ostanut maatilan ennen talvisotaa.

Taipaleenjoen ylityksen jälkeen suunnattiin hevoskuorma **Sakkolan Kekkilään**. Siellä asuivat Riikosen Katri ja Juho. Martti-pojan vaimo Aune (os. Kuparinen) oli Juhon siskontyttö ja toiminut heillä apulaisena. Ruisleipää paistettiin vielä evääksi. 3.12. yritettiin jatkaa matkaa, mutta jouduttiin kranaattitulen lähelle. Hevonen pillastui, reki nurin, aisa poikki, Liisa-äidin käsi murtui. Pakko palata taaksepäin. Lähitalosta saatiina ehjä aisa, kuorma lastattiin uudestaan. Vilhon sanoin "*hirmuinen heinäkuorma*", lisäksi viljoja, jauhoja kauraa, leipää. Päivällä oli vaarallista matkata, yöllä pimeää, jos ei ollut kuutamo. Koko ajan kova pakkanen.

4.12. suunta oli **Haitermaahan ja Pannusaareen**, Sakkolassa oltiin vielä. Naskalin talo oli tavoitteena. Lupran kylässä, edelleen Sakkolassa, mukana kulkenut nuori varsa väsyi. Kysyttiin yösijaa isosta talosta. "*Ei meille mahdu*", oli vastaus. Armeijan täydennysjoukkojen telttaan päästiin sentään. Tarjolla oli kahvia ja hernekeittoa. Ison talon perhe muutti mieltään ja saatiin yöpyä sisätiloissa. Armeija tarjosi sajut ja juustoa. Kauroja saatiin lisää. Myös saatiin tieto, että seuraavassa kylässä on sidontapaikka, jossa emännän murtunutta kättä hoidettaisiin. Ja käsi sidottiinkin siellä.

Räisälässä tuttu perhe tarjosi ruokaa ja kahvia. Päivällä matkustamisen vaaroja todistettiin; joitakin hetkiä aikaisemmin oli ilmahyökkäyksellä tuhottu evakkokarjaa pitkin tietä.

Matkalla kohti Kirvua Aaproisä havaitsi kaupan ikkunassa rinkeleitä, laittoi Vilhon ostoksille rahapussi mukana. Toppasokeria piti ostaa myös. Ostokset hoituivat. Samassa kauppias huomasi kuinka Aapro ulkona hakkaa jalkojaan yhteen reen laidalla. Kumiteräsaappat olivat kovin kylmät -35 asteen pakkasessa. "*Ota poika tuosta isällesi kirvulaiset huopikkaat*", kauppias ojentaa ne Vilholle. "*Ei ole niin paljon rahaa*"! "*Ei ne maksa mitään*" - ja niin sai Aapro sellaiset huopikkaat, joilla kelpasi vielä Kauhajoella tallustella. Kumiterät lensivät hankeen – sitä harmiteltiin sitten myöhemmin.

Kirvussa Ovaskan talossa olivat perheen lehmät jo perillä, sukulaistyttö oli ne sinne kuljettanut. Joulu vietettiin siellä. Aatonaattona ilmahälytys säikäytti.

Ensosta Imatralle. Ensossa ilmahälytys, kuudesta pommista vain kaksi räjähti. Imatrankosken ylityksessä Aapro laittoi hevoselle säkin päähän ja niin mentiin! Sotilaat auttoivat pelokkaan varsan sillan yli. "*No, sekin reisu on tehty*" tokaisi Vilho haastattelussa. 160 kilometriä hän laski taivalluksen pituudeksi.

Vilho (toinen vasemmalta) kavereiden kanssa
Kauhajoen Kokonkylässä

Uudenvuoden aattona Lauri-serkku oli vastassa Imatralla ja kertoi suru-uutisen; Aapron veli Martti oli kuollut jouluaattona. Elämä jatkui Jänhiälän kylässä, talvisodan jälkeen ja jatkosodan aikana maatila toimi suvun tukikohtana. Martin pojat Nestor (s. 1912) ja Lauri (s.1915) asuivat sodan jälkeen perheineen pitkään Jänhiälässä. Martin vanhin lapsi Maria/Maikki (s. 1909) oli jo Metsäpirtissä perustanut oman perheen.

Kauhajokea kohti. Viranomaispostia saapui. Aapron perheelle on osoitettu Kauhajoelta asuinpaikaksi seurakunnan metsänvartijan talo **Kokonkylässä**. Nuoret aikuiset haaveilivat metsän keskellä olevasta punaisesta mökistä. Aapron Martti ja Väinö kävivät katsastamassa paikkaa. Palatessa sanoivat: ei ollut metsässä talo, mutta me otettiin se.

Omaisuutta pakkaamaan ja junakyytiin. Saimaan suolattua muikkua evääksi. Härkävaunussa Martti, Aune ja Vilho matkustivat kotieläinten kanssa. Se sama varsa mukana myös. Toukokuussa 1941 oltiin perillä Pohjanmaalla.

Liisa-äiti huomasi uuden kodin lähellä Kalakioskin kyltin. Vilho laitettiin Väinö-veljen pyörällä asialle kalaa ostamaan. Hän ihmetteli silakka-nimistä myytävää, katseli myyntitouhua aikansa ja meni auttamaan kauppiasta. Johan rupesi työt sujumaan. Kauppias kysyi: "*kenes poika sinä oot*" Vilho selitti mistä on eilispäivänä tullut. "*Tuu poika töihin huomenna, maksan hyvin*"! Siitä lähtien Vilholla riitti töitä monenlaisissa yrittäjähommissa. Elämä alkoi sujua uusilla asuinsijoilla.

Katariina Ahtiainen

Karjalankannaksen rajapitäjät

näyttely jatkuu – tässä lomamatkavinkki!

Äijälän juhlatalo, kuva Äijälän Facebook

Viime vuoden keväällä avattiin Kangasalla Juhlatalo Äijälässä Karjalankannaksen rajapitäjiä – Terijoki, Kivennapa, Rautu ja Metsäpirtti - esittelevä näyttely, Sukuseuramme järjesti tuolloin retken Äijälään.

Opastettuun näyttelyyn voi tulevana kesänä tutustua heinäkuussa sunnuntaisin klo 13-16. Muina aikoina käynti on erikseen sovittava: juhlatalo.aijala@gmail.com

Äijälä on luonnonkauniilla paikalla sijaitseva kokous- , näyttely- ja juhlatalo 3,5 km Kangasalan keskustasta, 17 km Tampereelta, osoitteessa Liuksialankuja 33. Kangasalan Karjalaseura omistaa talon.

Näyttelyn tiedot: karjalanliitto.fi/kangasalankarjalaseura

Kolmisenkymmentä vuotta kotiseutumatkoja

Porukalla uimaan kylmään Laatokkaan. Kukat hautausmaan muistomerkille. Liput Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkillä. Kivijalkojen etsintää kaatosateessa metrisessä heinikossa. Hurjapäät Hatakanmäen ruostuneessa tähystystornissa. Köydenvetoa kuivan hiekan pölistessä Vorken rannassa. Kahvitauko tien poskessa. Ladan takaluukkumarket avoinna Horoskooppipuistossa. Kotitalot, kivijalat, hautausmaan portti, Koselan silta, Vaskelankoski, Taipaleen lossiranta.

Kuvien lisäksi on jo koottu Ahtiaisten sukuseuran lehdissä olleet jutut ja muutamia muitakin lehtijuttuja kotiseutumatkoilta. Osasta sukuseuran itse järjestämistä matkoista on laitettu talteen listat osallistujista. Puolen tusinaa aktiivista on lähettänyt omia matkakuviaan sekä digitaalisina että paperilla, ja niitä on skannattuna tallessa.

Lähes kolmenkymmenen vuoden kotiseutumatkojen aikana ehdittiin kuvata kaikkea tätä ja aika paljon muutakin. Ensin filmikameroilla ja sitten digipokkareilla, loppuaikoina monen kännykässäkin oli jo tehokkaat kamerat.

Hanke matkakuvien kokoamiseksi ja julkaisemiseksi on edennyt hitaasti, mutta ei sitä hylätty ole. Aika vain tuntuu kiitävän ohitse omituisen nopeasti.

Vanhat kuvat ovat palauttaneet mieleen kaikenlaista matkoilla sattunutta. Bussi hajosi Viipurissa ja Losevossa jollain jäi vessan pesuallas käteen. Yhteislaulua kesäkuun vaaleassa yössä Raudun hyppyrimäen tornissa. Kaikki ei tapahtunut Ahtiaisten matkoilla, mutta aina ei pysty muistamaan missä jotain tapahtunut ja ketä porukassa kulloinkin oli.

Kuvissa on paljon ihmisiä, joitakin heistä ei enää ole – toiset ovat kasvaneet aikuisiksi ja joidenkin pää harmaantunut.

Muistot ansaitsevat tulla tallennetuiksi. Otan kuvia ja matkakertomuksia edelleen vastaan. Jos sinulla on kuva, etkä tiedä miten sen minulle saisit lähetettyä, soita puh. 040 7374678 tai lähetä sähköpostia rihe@netti.fi.

Kotiseutumatkojen terveisin
Raija Herrala-Nurmi

Maaottelumarssi 1941

Suomen ja Ruotsin välinen kävelykilpailu välirauhan aikana 4.-25. toukokuuta 1941 järjestettiin kansalaisten yhteishengen ja kunnon nostattamiseksi. Se herätti valtaisaa huomiota, Suomessa osallistuttiin valtiojohtoa myöten. Muistoksi suorituksesta osallistujat saivat tuloksestaan kertovan marssikortin, pronssisen marssimerkin sai lunastaa halutessaan.

Vain yhden kerran käveleminen hyväksyttiin, aikavaatimukset olivat melkoiset: naiset ja 10-13-vuotiaat lapset kävelivät 10 km ja matkasta piti selviytyä alle 1 tunti 40 minuuttia. Miehet: 15 km ajassa enintään 2 tuntia 20 minuuttia.

Suomessa kirjattiin 1,5 miljoonaa suoritusta, Ruotsissa n. 940 000 kpl. (lähde: Wikipedia)

Metsäpirtin Ahtiaisista osallistuivat ainakin Riitta Siltasen isä Matti Ahtiainen (s. 1904) ja Salli Rastaan äiti Liisa Susi (s. 1907). Tässä heidän korttinsa.

Metsäpirtin Ahtiaiset sanomalehdissä 1771-1940

Sanomalehdet ovat yksi mahdollisuus saada tietoja ihmisten toiminnasta. Lehdistä löytyy kuitenkin vain uutiskynnyksen ylittäneitä asioita. Tavallisesta elämänmenosta uutisoidaan harvoin. Suomessa ilmestyi ensimmäinen sanomalehti ”*Tidningar Utgifne af ett Sällskap i Åbo*” vuonna 1771. 1800-luvun alussa sanomalehtiä ilmestyi lähinnä Turussa. Ensimmäiset Turun ulkopuoliset lehdet alkoivat ilmestyä 1830-luvulla. Viipurissa ilmestyivät ensimmäiset paikalliset lehdet 1840-luvulla. 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa perustettiin runsaasti uusia lehtiä, mm. *Käkisalmen Sanomat* Kannaksen paikallislehdeksi. Kansalliskirjasto on digitoinut kaikki Suomessa vuoden 1771 jälkeen ilmestyneet sanomalehdet 1950-luvulle asti. Lehdissä julkaistuja juttuja voi hakea sisällön perusteella (digi.kansalliskirjasto.fi). Seuraavassa tarkastelen, mitä sanomalehdissä on kirjoitettu Metsäpirtin Ahtiaisista vuodesta 1771 vuoteen 1940.

Ensimmäinen maininta Metsäpirtin Ahtiaisista löytyy *Finlands Allmännä Tidning* -lehdestä vuodelta 1824. Tämä oli virallinen ilmoitus, että Paavo Ahtiainen Viisjoelta ja Jaakko Eeva Saaroisista oli käräjillä määrätty kuuromykän talonpojan Elias Hyytiän edunvalvojiksi.

Seuraavien 60 vuoden aikana oli lehdissä hyvin vähän mainintoja Metsäpirtin Ahtiaisista. Vuonna 1863 julkaistiin Suomen Julkisia Sanomia -lehdessä luettelo henkilöistä, jotka olivat antaneet avustusta maan pohjoisten alueiden hätään. Luettelossa mainittiin lahjoittajina mm. Juhana, Heikki ja Antti Ahtiainen Viisjoelta. 1880-luvulla julkaistiin useammassakin lehdessä luetteloita kutsuntoihin arvotuista ja asepalveluun määrätyistä. Näissä esiintyy muutama Ahtiainen.

1880-luvun lopulla talonpojat saivat mahdollisuuden lunastaa valtion ostamat ja isojaossa uudelleenjärjestelyt lahjoitusmaatilat omikseen. Lunastushinta piti maksaa vähittäin säädetyn aikataulun mukaisin lyhennyksin. Lyhennykset ja verot jäivät monelta maksamatta määräajassa. 1890-luvulla ja 1900-luvun alussa julkaistiin sekä virallisessa lehdessä sekä myös joissakin muissa lehdissä pakkohuutokauppailmoituksia näistä tiloista. Muutamia Ahtiaistenkin tiloja esiintyi näissä ilmoituksissa. Monet tilalliset näyttävät saaneet jotenkin hoidettua maksunsa ennen huutokauppaa, sillä sama

tila saattoi esiintyä uudelleen seuraavien vuosien huutokauppailmoituksissa. Pakkohuutokauppoja oli muistakin syistä, esimerkiksi kauppavelkojen johdosta, aika paljon. Näissä Ahtiaisia esiintyi sekä velallisina että velkojina. Pakkohuutokauppojen kohteena olivat maatilat, jos muuta ulosmitattavaa ei ollut.

1900-luvun alussa kunnallishallintoa ja valtionhallintoa uudistettiin. Yhdistystoiminta kehittyi. Perustettiin mm. maamiesseuroja, kalastusyhdistyksiä, nuorisoseuroja, puolueosastoja, suojeluskuntia sekä Martta ja Lotta Svärd -yhdistyksiä. Myös osuustoiminta kehittyi. Perustettiin kalastusosuuskuntia, osuuskauppoja ja osuuspankkeja. Kaikilla näillä oli hallintoelimiä ja lehdissä uutisoitiin hallintoelinten jäsenyyksistä. Ahtiaisia valittiin useisiin luottamustoimiin. Koska sama nimi esiintyi usealla henkilöllä eikä uutisissa aina mainittu edes patronyymiä, ei uutisten perusteella välttämättä selviä kenestä oli kyse. Lehdissä esiintyi myös uutisointia yhdistysten kokouksista ja yhdistysten järjestämistä tilaisuuksista.

Kalastus oli yksi Metsäpirtin pääelinkeinoista. Lehdissä raportoitiin aika ajoin kalansaaliista ja kalojen hinnoista. Paikallisen kalastusseuran ja Laatokan kalastusseurojen liiton hallinnossa toimivat eri aikoina mm. Simo Ahtiainen ja Heikki Ahtiainen Saaroisista. Merkittävä uutisaihe olivat kalastukseen liittyvät onnettomuudet. Korholanjaamassa asuneen talonpojan Jaakko Ahtiaisen kuolemasta sairauskohtaukseen kalastusreissulla Laatokalla syksyllä 1908 kerrottiin, mm. *Wiipurin Sanomissa*. Syksyllä 1917 uutisoitiin useassa lehdessä 7 kalastajan hukkumisesta Laatokalla. Hukkuneiden joukossa olivat Heikki Martinpoika Ahtiainen ja Martti Heikinpoika Ahtiainen Korholanjaamasta. Vuoden 1933 tammikuussa uutisoitiin useissa lehdissä Aapro ja Emil Ahtiaisen hukkumisesta verkkoja kokiessaan Vossinoin lähellä Laatokalla. Vuoden 1931 syyskuussa oli useassa lehdessä uutisoitu heidän Saaroisissa omistamastaan kalasaunasta alkunsa saaneesta suuresta tulipalosta, jossa tuhoutui liki 20 eri kalastajien rakennusta ja runsaasti kalastusvälineitä, mukana noin 100 kalastusverkkoa. 1930-luvun loppupuolella oli lehdissä uutisia venäläisten Laatokalla pidättämistä kalastajista. Pidätetyiksi olivat eri yhteyksissä joutuneet Ahtiaisista ainakin Heikki Salomoninpoika ja Antti Tuomaanpoika sekä hänen poikansa Arvi. Vuonna 1901 kerrottiin mm. *Wuoksi* -lehdessä erikoisesta kalansaaliista. Kalastaja Simo Tuomaanpoika Ahtiainen oli saanut Taipaleen luodon luota 14 kg painoisen kalan, jolle edes vanhat miehet eivät osanneet kertoa nimeä. Hän oli myy-

nyt kalan kauppias Hyytiälle 12 ruplalla ja harmitteli lehden mukaan myöhemmin sitä, että saalis meni liian halvalla.

Tulipaloista on lehdissä ollut ajoittain uutisia. Vuonna 1900 uutisoitiin *Wuoksi* -lehdessä tulipalon alusta Heikki Ahtiaisen talossa. Tämä saatiin sammumaan ilman suurempia vahinkoja. Antti Ahtiaisen uudehko talo ja tilan muutkin rakennukset paloivat Korholanjaamassa heinäkuussa 1912. Vuonna 1933 paloi Korholanjaamassa Martti Ahtiaisen riihi. Talo onnistuttiin pelastamaan. Päinvastoin kävi Viisjoella vuonna 1937. Siellä paloi Martti Ahtiaisen isohko talo, mutta muut rakennukset saatiin suojeltua.

Erilaiset rikokset olivat lehdissä tyypillinen uutisaihe kuten nykyäänkin. Ihan pienistä rikoksista, kuten juopottelusta, ei yleensä uutisoitu. Niistä löytyy mainintoja rippikirjoista ja tuomiokirjoista. Lehtiin asti päätyivät usein varkaudet, ryöstöt, tappelut, puukotukset ja tapot. Itsemurhatkin ylittivät uutiskynnyksen. Metsäpirtti vaikuttaa

uutisoinnin perusteella olleen varsinainen ”Villi Itä”. Uutisista saa kuvan, että häät tai kihlajaiset ilman tappelua olivat miltei harvinaisuuksia. Puukotuksista kerrottiin usein. Ahtiaisia oli osallisina joissakin uutisoiduissa rikoksissa sekä tekijöinä että uhreina. Vuonna 1890 uutisoitiin valtakunnan laajuisesti Jaakko Ahtiaisen Viisjoelta pahoinpidelleen Kivennavalla pikkutytön, joka pahoinpitelyn seurauksena kuoli. Jaakko tuomittiin 12 vuodeksi kuritushuoneeseen. Saman Jaakon uutisoitiin myöhemmin 1930-luvulla tehneen itsemurhan hirttäytymällä. Suuresta tappelusta kihlajaisten yhteydessä Tapparissa uutisoitiin useissa lehdissä 1909. Tappelussa Martti Ahtiainen Korholanjaamasta sai pahalaatuisen kallonmurtuman. Tämän lisäksi hän sai vuoden ja kaksi kuukautta vankeutta ja kipurahaa 500 markkaa. Vankeustuomioita ja rahakorvauksia tuomittiin yhteensä kahdeksalle tappelijalle mm. Aleksanteri ja Juho Ahtiaisille Korholanjaamasta. Myöhemminkin uutisoitiin useista pienemmistä tappeluista ja pahoinpitelyistä, joissa Ahtiaisia oli mukana. Joissakin oli käytetty myös ampuma-aseita. Salakuljetuksesta uutisoitiin etenkin 1920- ja 1930-luvuilla. Muutama Ahtiainenkin sai sakkotuomion sellaisesta.

Erikoisiin tapahtumiin liittyvänä uutisena voidaan pitää, paitsi aiemmin mainittua Simo Ahtiaisen kalajuttua, myös mm. *Hufvudstadsbladetissa* julkaistua uutista Jaakko Ahtiaisen pelloltaan Saaroisista vuonna 1908 löytämästä 650 g painoisesta kivikirveestä.

Harri Laine

Pidäthän osoitetietosi ajantasalla!

Sukuseuran viestinnän kannalta on tärkeää, että jokaisesta jäsenestä on ajantasaiset yhteystiedot sukuseuran jäsenrekisterissä. Muista siis ilmoittaa osoitteenmuutokset niin katuosoitteiden kuin myös sähköpostiosoitteiden osalta, myös puhelinnumerot on hyvä pitää ajan tasalla.

Jäsentietoihin liittyvät muutokset voi lähettää jäsenrekisterin hoitajalle:

Eija Herrala, Haartmaninkatu 5 A 20, 20320 Turku
eija.herrala@saunalahti.fi

Toimintakertomus 24-25

Vuosikokous

Vuosikokous pidettiin 7.9.2024 Huittisissa Länsi-Suomen kansanopistolla. Kokoukseen osallistui 32 henkilöä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, menneen kauden tilinpäätös ja toimintakertomus sekä alkaneen kauden suunnitelmat. Jäsenmaksu on edelleen 15 €. Hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus. Erovuoroisten Katariina Ahtiaisen ja Johanna Ahtiaisen tilalle hallitukseen valittiin kolmivuotiskaudeksi Eija Herrala ja Matti Ahtiainen (Nokialta). Puheenjohtajan tehtävässä valittiin jatkamaan Raija Herrala-Nurmi. Uutena asiana toimintasuunnitelmaan otettiin kotiseutumatkojen tallentaminen. Kokouksen ja lounaan jälkeen tutustuttiin Huittisten kotiseutumuseoon, joka toimii vanhassa viljamakasiinissa kirkon luona. Museossa kerrotaan mm. presidentti Risto Rytistä, Huittisten maataloushistoriasta ja vuosikymmenien takaisesta arkielämästä.

Toimintaa

- Puurojuhla 29.11. Turun Karjalaisten talolla, osallistujia oli 12. Puurot keitettiin omin voimin.

- Toukokuussa 17.5. tutustuttiin Rajapitäjien näyttelyyn Kangasalan karjalaisten kulttuurikeskus Äijälässä. Mukana oli 14 henkilöä. Terijokea, Kivennapaa, Rautua ja Metsäpirttiä esittelevästä näyttelystä kertoi Kangasalan karjalaisten sihteeri Timo Jokinen.

- Kotiseutumatkojen tallennus. Saatuja kuvia on koottu ja skannattu. Jouni Ahtiainen (Lieto) teki vuodenvaihteessa koosteen sukuseuran lehdissä sen ilmestymisen aikana julkaistuista matkajutuista.

Hallitus

Sukuseuran hallitukseen ovat kuuluneet Raija Herrala-Nurmi, puheenjohtaja, Harri Siltanen, taloudenhoitaja, Jouni Ahtiainen (Vantaa), varapuheenjohtaja, Eija Herrala, sihteeri, Liisahelena Ståhle ja Matti Ahtiainen (Nokia). Hallitus piti järjestäytymiskokouksen 7.9. Länsi-Suomen kansanopistolla ja on jälkeen pitänyt kaksi etäkokousta.

Harri Laine on toiminut Ahtiaisten sukuseuran edustajana Karjalaiset suvut ry:n hallituksessa.

Raija Herrala-Nurmi on toiminut Metsäpirtti Seura ry:n hallituksessa ja esitteli sukuseuran toimintaa Metsäpirtin pitäjäjuhlassa Tampereella kesäkuussa 2025.

Tiedotus

Jäsenkirjeitä on lähetetty kolme kertaa, kutsu puurojuhlaan syksyllä, huhtikuussa kutsu Kangasalan kokoontumiseen sekä vuosikokouskutsu heinäkuussa 2025. Heinäkuun kirjeitä lähti paperisina 90, sähköposteja 75. Kevään kirjeen mukana lähetettiin jäsenmaksulaskut niille, jotka eivät saa sitä Karjalan liiton kautta. Jäsenmaksujen postituksesta sekä sähköisenä että paperitulosteina on vastannut jäsenrekisterin pitäjä Harri Laine.

Seuran nettisivujen uusiminen on edennyt hitaasti. Facebook-ryhmää on käytetty tiedotukseen jonkin verran.

Jäsenistö

Jäsenmäärä on 170 varsinaista ja 5 nuorisojäsentä. Jäsenistä Karjalan liittoon kuuluu 43.

Poisnukkuneita on tiedossa kolme henkilöä. Uusia jäseniä on liittynyt kaksi. Eronneita on yksi ja rekisteristä on poistettu seitsemän henkilöä, joihin ei ole saatu mitään yhteyttä.

Toimintasuunnitelma 25-26

Toimintasuunnitelma on tehty vuosikokousten 2025 - 2026 väliselle ajalle.

Tapahtumat

Marras-joulukuussa 2025 järjestetään puurojuhla. Toukokuussa 2026 järjestetään retki-/toimintapäivä. Vuosikokous järjestetään elosyyskuussa 2026.

Kotiseutumatkoihin liittyvä tallennustyö

Metsäpirtti-seura ja Karjalan liitto ovat käynnistäneet kotiseutumatkoihin liittyvien muistojen tallennuksen sekä kuvina että teksteinä. Ahtiaisten sukuseura kerää tiedot itse järjestetyistä matkoista

ja ottaa vastaan ja tallentaa jäsenten muistoja ja valokuvia, joita he haluavat jakaa muiden kanssa. Työ on aloitettu ja sen ensimmäisenä vaiheena ilmestyy sukuseuran lehti tällä teemalla syksyllä 2025. Tallennusta jatketaan sen jälkeenkin.

Tiedotus

Sukuseuran tiedotus hoidetaan ensisijaisesti postitse ja/tai sähköpostitse lähetettävien jäsentiedotteiden avulla noin kaksi kertaa vuodessa tarpeen mukaan. Sähköpostitse tapahtuvaa tiedotusta on tarkoitus lisätä. Ajankohtaiseen tiedotukseen käytetään seuran nettisivuja (*vanha osoite: sukuni.fi/ahtiainen, uusi: www.ahtiaiset.fi*) sekä Facebook-sivua (*facebook.com/groups/ahtiaiset*). Facebook-ryhmään voivat liittyä kaikki halukkaat riippumatta siitä onko sukuseuran jäsen vai ei.

Seuran nettisivut uudistetaan (*www.ahtiaiset.fi*) tavoitteena helppokäyttöinen, skaalautuva myös puhelimella toimiva sivusto. Nettisivujen tekijälle valitaan tukiryhmä.

Jäsenlehdessä julkaistaan kirjoituksia sukuun liittyvistä tapahtumista, henkilöistä, paikoista, tarinoista, esineistä. Julkaistavaksi kaivataan esimerkiksi muistelmia, henkilöhistorioita ja kuvauksia suvussa säilyneistä ’aarteista’. Jos mielessäsi on jotain, vaikkapa vain aihe-ehdotus, ota yhteyttä lehden vastaavaan päätoimittajaan. Jäsenlehti 2025 ilmestyy syksyllä teemanaan kotiseutumatkat ja seuraava numero normaaliin tapaan keväällä 2026.

Sukututkimus

Sukututkimusta ja sen tulosten esittämistä on tarkoitus edistää. Kohteena olisivat erityisesti

- äitilinjat
- yhteydet Inkerinmaalle
- yhteydet muihin sukuihin sukukirjaa laajemmin
- tapahtumat, joissa suvun jäsenet ovat olleet osallisina
- esipolvet
- nykypolvet
- sukupuut kuvina

Keskusteltiin DNA-tutkimuksen uusista mahdollisuuksista.

Kutsu kevätretkelle

Sukuseuran retkipäivä kaikenikäisille lauantaina 9.5.2026
Tampereella Museokeskus Vapriikissa

Vapriikki sijaitsee Tampereen keskustassa Tampellan entisessä tehtaassa. Kävelymatka rautatie- tai linja-autoasemalta n. 10 min.

osoite: Alaverstaanraitti 5, Tampere

avoinna klo 10-18 www.vapriikki.fi

Tarkemmat saapumisohjeet www.vapriikki.fi/vieraile

Sukuseura kustantaa osallistujille lounasruokailun noutopöydästä klo 12.00. Meille on varattu erillinen ruokailutila.

www.vapriikki.fi/ravintola

Pääsymaksu museokeskukseen on aikuisilta 16€, eläkeläisiltä ja työttömiltä 11€, 7-17 vuotiailta ja opiskelijoilta 8€, alle 7-vuotiaat ilmaiseksi. **Museokortilla sisäänpääsy on maksuton.**

Kokoontuminen ruokailua varten **museon ala-aulassa klo 11.50.**

Ruokailun jälkeen vapaata tutustumista näyttelyihin – mm. jalkapallon MM-kisat kautta aikojen, Suomen pelimuseo, Suomen jääkiekkomuseo, Luonnontieteellinen museo, Muinais-DNA - avain menneisyyteen, Manserock-näyttely, Kivigalleria, Radiotoiminnan vaiheet. Museokaupasta voi tehdä mukavia tuliaisostoksia.

www.vapriikki.fi/nayttelyt

Ilmoittautumiset ja mahdolliset ruokavaliot **29.4. mennessä**:

Katariina Ahtiainen puh. 040 542 0342
katariina.ahtiainen@kolumbus.fi

Ota mukaan jälkipolvea, lapsille ja nuorille riittää nähtävää!

Lämpimästi tervetuloa!

Sukuseuran hallitus

YHTEYSTIEDOT

Puheenjohtaja
Jouni Ahtiainen
Keltavuokontie 14 B
01350 Vantaa
puh. 044 5652 632
ahtiaine@gmail.com

Jäsenrekisteri
Eija Herrala
Haartmaninkatu 5 A 20
20320 Turku
puh. 050 366 2058
eija.herrala@saunalahti.fi

Hallituksen jäsen
Katariina Ahtiainen
Pylsynkatu 10
33500 Tampere
puh. 040 542 0342
katariina.ahtiainen@kolumbus.fi

Hallituksen jäsen
Matti Ahtiainen
Tammikatu 7
37120 Nokia
puh. 0400 147 321
matti.ahtiainen@kolumbus.fi

Rahastonhoitaja (ulkopuol.)
Harri Siltanen
Veräyksenpolku 13
61800 Kauhajoki
puh. 040 503 5132
harrisiltanen@gmail.com

Varapuheenjohtaja
Liisahelena Ståhle
Lehtohaankuja 9
20900 Turku
puh. 040 8346 205
liisahelena.stahle@gmail.com

Hallituksen jäsen
Matti Ahtiainen
Asutustie 656
23210 Vehmaa
puh. 040 0322 112
matti.ahtiainen@smr.inet.fi

Sukuseuran yhteinen sähköposti
suku.ahtiainen@gmail.com

Metsäpirtin Ahtiaiset -jäsenlehti

Päätoimittaja: Katariina Ahtiainen, Tampere
Taitto: Jouni Ahtiainen, Littoinen
Paino ja postitus: X-Copy, Turku

**Paraisten kalkkikaivoksen avolouhos on sykähdyttävä näky.
Julkiselta näköalapaikalta sitä voi kuka tahansa käydä katsomassa.**

(Kuva Liisahelena Ståhle)

Lämmintä kesää toivottaa sukuseuran hallitus!